

med Livrenteanstalten og gaar ud paa, at for Fremtiden — fra 1892 — skulle alle Skolelærere forstyre deres Enter i Livrenteanstalten, og Livrenteanstalten skal optage dem uden Hensyn til deres Sundhedstilstand affkurat som alle andre Embedsmænd her i Landet. Herigennem ville altsaa Skolefondene i Fremtiden være befrieede for den Byrde og være sikrede imod for Fremtiden at komme til en videre Udbetaling af Bonus. Men saa har jeg ogsaa paa den anden Side ment, at det vilde være billigt og naturligt, at de denne Gang udbetalte denne Bonus, som de vedkommende Skolelærere og deres Enter skulde have, hvis de havde været forsikrede i Livrenteanstalten, og derpaa gaar den sidste Paragraf i Lovforslaget ud, som altsaa er enslydende med Forslaget i Fjor. Jeg haaber, at naar man vil overveje paa den ene Side den Billighed, der taler for, at Skolelærerne saa denne Bonus, og paa den anden Side, at Skolefondene lettes ved at fritages for denne Forsørgelse, som de hidtil have været forpligtede til at modtage, nemlig af de svagelige Skolelærere og deres Enter, saa vil man kunne gaa med Regeringen paa dette Punkt og saa Sagen afgjort.

Formanden (Høgsbro): Eksemplarer af de fremførte Lovforslag vilde blive omdelte.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Ophævelse af Indførselstold paa Kaa-sukker m. m.

Bjerre: Tanken i de to Lovforslag, som ere fremførte af de ærede Medlemmer fra Stege (Wojfen) og Nykjøbing paa Falster (Clausjen), vil jeg indrømme for en væsentlig Del peger i en rigtig Retning, men dermed er næsten ogsaa det gode sagt, som jeg kan sige om de to Lovforslag. Jeg skal ikke omtale det sidste Forslag, som jo senere vil komme under Forhandling. Jeg skal holde mig til det første, og det betragter jeg som et rent og stærkt Stykke Toldlov, og som noget, man ikke kan bedømme uden at tage Hensyn til, hvilken Følge det vil faa paa en anden Ordning af Toldloven, paa hele den politiske Stilling og paa Bønses tidligere Stilling, og endelig, hvilken Følge en saadan Lov vilde have, hvis den traadte i Kraft. Man kan altsaa ikke saadan dømme

rent umiddelbart om, hvad der er bedst, enten Ol eller Sukker. Jeg vilde sætte megen Pris paa, hvis vi kunde faa Sukkertolden afføstet, og glæder mig over, at de Herrer nu ere blevne saa kærilige overfor vor Industri af Frugtsager. Det er en Triumf for mig, som i flere Aar har arbejdet derfor, og som var en af dem, der var med til at staa til Lyd for den Sag, da den kom frem den Gang. Jeg vilde ønske, at den Kærlighed var kommen noget før, men sent er bedre end aldrig. Naar vi skulle drøfte den Sag, tror jeg det er rigtigt, at vi en Gang saa Konserverfabrikerens Historie her i Danmark; jeg tror, man svæber noget i Vildfarelse om den. Det er en god Sag, men den skal ikke kvæles ved en overstrømmende Kærlighed, man skal ikke kvæle Børnet ved en for omfavnelse; lad os bare tage Sagen nøgtern og rolig. For en 3—4 Aar siden var der stærk Tale om, at vi skulde begynde at oprette Konserverfabriker og udnytte vor Frugt bedre. Det var Foreningen for Udførsel af Havesager, der begyndte. Den begyndte med at udføre Frugt til Udlandet, og den har begyndt med at forbedre Dykningen af vore Frugter og Havesager, og saa kom vi i Tanke om, om vi ikke kunde anvende dem til Frugtvine, Syltetøj og Konserver. Der blev talt meget for, og der blev ogsaa talt meget imod, og jeg hørte til dem, der vare af den Mening, at Sagen kunde sættes i Gænge. Endelig fik vi en Fabrikovre ved Faaborg, som fra først af var en Andelsfabrik, saa at Producenterne skulde have Udbyttet, der skulde svares en vis Rente af Pengene, og naar det var svaret, skulde det overstydende tilfalde dem, der leverede Varerne. Men paa Grund af, at Andelshavernes Venner den Gang ikke havde tilstrækkelig Interesse for Sagen, gif Fabrikken over til at blive en Aktiefabrik. Smidletid har Fabrikken gaaet godt; i det sidste Aar har den givet 5 pCt. i Udbytte, og der er det bedste Haab om, at den fremdeles vil gaa godt. I disse Dage er man i Færd med at bygge en ny Fabrik, en Filtal af den gamle, og det er Meningen at gaa videre. Vi have henvendt os til Toldvæsenet for at faa Sukkertolden godtgjort, og det er heller ikke blevet afflaaet i den Forstand, som om det ikke kunde lade sig gøre, det er hidtil blot strændt paa, at vi ikke have kunnet finde nogen Form, hvorunder det kunde ste, men det er ikke nogen uoversigelig Hindring, den kan meget godt lade sig løse. Jeg vilde sætte Pris paa, om den ærede Finansminister vilde udtale sig om det Spørgsmaal, om Ministeren ikke kunde være med til at give Godtgørelse for Sukker-